

Lisa 6.

Lugupeetud lapsevanem!

Soovin Teie nõusolekut Teie lapse (ees- ja perekonnanimi) _____
vaksineerimiseks **B-viirushepatiidi** vastu.

Vaksineerimiskuur koosneb kolmest süstist: 1. ja 2. süstid tehakse ühekuulise intervalliga, 3. süst tehakse poole aasta pärast esimest süsti.

Lapsele tehakse üks süst õlavarre piirkonda. Vaksineerimisjärgseteks kõrvalnähtudeks võivad harva esineda palavik, pea- ja lihasevalu, halb enesetunne ning väga harva ka nõgestõve lööve. Üldmainitud nähud kaovad tavaliselt kahe-kolme päeva jooksul.

Üldinfo info B-viirushepatiidi kohta on lisatud.

Küsimuste korral helistage tel. _____, E-R kell _____

või kirjutage e-aadressile _____

Kooliõde _____

Lapsevanem _____
(ees- ja perekonnanimi)

Olen nõus: _____
(kuupäev, allkiri)

Mis on B-viirushepatiit?

B-viirushepatiit on B-hepatiidiviiruse (HBV) poolt põhjustatud mittemädane maksapõletik.

Kuidas võib nakatuda?

B-hepatiidi viirus on väga nakkav, 100 korda nakkavam kui HIV. Viirus levib:

- 1) vereülekannetel, narkootikumide süstimisel ühiste süstaldega, tätoverimisel, augustamisel, torkevigastustel, mikrotraumade korral verrega saastunud olmeesemete kasutamisel (hambaharjad, habemeajamisaparaadid);
- 2) emalt vastsündinule;
- 3) seksuaalsel teel.

Emalt vastsündinule nakatumine on sage juhtudel, kui rase nakatus B-viirushepatiiti raseduse teisel/kolmandal trimestril ja kuni kaks kuud pärast sünnitust. Ülekanne sugulisel teel nakatunud mehelt naisele on kolm korda suurema tõenäosusega kui ülekanne nakatunud naiselt mehele.

Millised on B-viirushepatiidi haigusnähud?

B-viirushepatiidi puhul oluliseks iseärasuseks asümptomaatilise haiguskulu esinemine. Kliiniline pilt oleneb patsiendi vanusest, immuunstaatuses ja haiguse avastamise staadiumist. Ligi kolmandik täiskasvanutest põeb haigust asümptomaatiliselt, mille järel on suur oht jääda viiruse krooniliseks kandjaks. B-viirushepatiidi inkubatsiooniperiood võib kesta 30-180 päeva, keskmiselt 60-90 päeva.

Haiguse ägedas faasis esineb 3 perioodi: 1) eelnähtude periood 2) kollasuse periood 3) paranemisperiood.

Eelnähtude perioodis, mis kestab keskmiselt 2-7 päeva, esinevad järgmised haigusnähud: väsimus, isutus, palavik, kõhupuhitus, hellus maksa piirkonnas. Selle perioodi lõpus muutub uriin tumedaks ja väljaheide heledaks.

Kollasuse periood kestab 4-8 nädalat. Naha ja limaskestade kollasus esineb ainult 25% haigetest ning püsib mõni nädal. Võib esineda naha sügelust.

Paranemisperiood kestab 2-6 kuud, seejärel haige normaalne enesetunne taastub.

Erinevalt A-viirushepatiidist võib B-viirushepatiit põhjustada kroonilist maksapõletikku. Mida noorem on nakatunud inimene, seda suurem on tõenäosus, et haigus muutub krooniliseks. Kui täiskasvanutest jäävad kroonilisteks haigeteks 5-10% ägedat vormi põdenutest, siis lastel on see risk oluliselt suurem (kuni 90% nakatunud vastsündinutest jäävad eluks ajaks kroonilisteks haigeteks).

Kuidas hoiduda haigestumisest?

Tuleb vältida võõraste hügieenitarvete, eeskätt hambaharjade, raseerijate, maniküüritarvete kasutamist.

Meditsiininstrumendid ja iluteenuste vahendid kuuluvad desinfitseerimisele ja steriliseerimisele.

Töölaserel vere ja teiste kehavedelikega kokkupuutuvad töötajad (tervishoiu-, päästeteenistuse töötajad, politseinikud, vanglaametnikud, kaitseväelased jt) peavad hoolikalt täitma hügieenireegleid.

Kuna viirus levib ka seksuaalkontaktide kaudu, tuleb pidada meeles, et kondoomi kasutamine vähendab nakatumisohtu.

Kõige kindlam ennetamisviis on vaktsineerimine. Vaktsineerimine hoiab ära nii enda, kui ka lähedaste nakatumisriski. Vaktsineerimine tagab pikaajalist (vähemalt 15 aastat) ja tõhusat kaitset.

B-viirushepatiidi esinemine maailmas ja Eestis

WHO andmetel on maailmas ligi kaks miljardit B-viirushepatiidi ägedat vormi põdenud inimest, s.h. üle 4 miljoni ägedas kliinilises vormis haiget igal aastal ning üle 350 miljoni hepatiit-B viiruse kandjat. Igaaastaselt sureb ligi 500 000 inimest B-hepatiidiga seotud haigustesse (äge ja krooniline B-hepatiit, maksatsirroos, maksavähk).

Viimastel aastatel on Eestis haigestumine B-viirushepatiiti vähenenud. Erilist positiivset mõju andis 13-aastaste teismeliste (alates 1999.a) ja vastsündinute (alates 2003.a) vaktsineerimise sisseviimine riiklikusse immuniseerimiskavva.

2015.a haigestus B-viirushepatiiti 6 inimest.